

"XXI ASRDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR, FAN VA TA'LIM
TARAQQIYOTIDAGI DOLZARB MUAMMOLAR"

Namangan davlat universiteti tarix yo'nalishi 2-bosqich talabasi

To'ychiyev Bobur

+998992803325

Annotatsiya: Ushbu maqolada XXI asrda fan va talimda innovatsion texnologiyalarni joriy qilishdagi muammolar haqida ularni bartaraf etish borasida va axborot texnologiyalarini talim jarayonidagi o'rni haqida so'z boradi

Kalit so'zlari: kompyuter texnologiyalari, ilm-fan, maktablar, Oliy talim, j.Koreya, Yaponiya, Avstraliya, yevropa, xalqaro.

"Zamonaviy ilm-fan" atamasining o'ziga ikki xil - vaqtinchalik va falsafiy nuqtai nazardan qarash mumkin bo'lganligi sababli, uning kelib chiqishiga ham xuddi shunday munosabatda bo'lish mumkin. Ikkalasi ham chambarchas bog'liq, shuning uchun ular mustaqil ravishda paydo bo'lishi mumkin emas edi. Zamonaviy ilm-fan kashfiyot haqida gap ketganda qoidalar yo'qligini tan oladi. Shu tarzda u maqsadga erishish uchun turli yo'llarni bosib o'tish mumkin bo'lgan san'at bilan deyarli assimilyatsiya qilinadi [1]¹

XXI-asr axborot texnologiyalarining eng rivojlangan davri sifatida etirof etiladi hozirda zamonaviy texnologiyalar dunyodagi barcha sohaga kirib borgan va shu bilan birga ilm-fan tarmoqlari ham ortib bormoqda va bu ilm fan tarmoqlarining ko'p qismi axborot texnologiyalari bilan chambarchash bog'liq maktablarini axborotlashtirish, umumta'lim maktablarida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etishga oid loyihalarga muvofiq maktablarni zamonaviy kompyuter jihozlari va texnikasi bilan ta'minlash, o'quv jarayonida multimedia va elektron darsliklardan, raqamli ta'lim texnologiyalaridan keng foydalanish [2]²

Nafaqat umum talim maktablarda shu jumladan talimning boshqa dargohlarida kasb-hunar maktablari , Oliy talim dars mashg'ulotlarida innovatsion yondashuvlarga ko'proq etibor berish va o'quvchi talabalarda ham texnologiyalarga nisbatan qiziqishni oshirish shu asosda ularni darsga umuman fanlarga etiborini jalb qilish muhim vazifalardan ilm-fanda texnologiyalarni keng joriy qilish bu yo'lga fan o'qtuvchilarini malakalarini oshirish ularga ham axborot texnologiyalaridan foydalanib darslarni olib borish ko'nikmasini shakllantirish o'qtuvchi va murabbiylarni xorijiy davlatlarda malakasini oshirish asosan yevropaning ilm fan taraqqiyoti rivojlangan davlatlar

¹ <https://uz.warbletoncouncil.org/ciencia-contemporanea-13134>

² <https://infocom.uz/talim-va-zamonaviy-axborot-texnologiyalari/>

tajribasini olish va uni amalda qo'llash eng muhim omillardan biri yoshlardagi ilm-fan rivojlantirishga oid g'oyalari, takliflarni eshtirish ular ustida ishlash manashu g'oyalarga sarmoya mabilag'larni ajratish hozirgi kun fan talimining dolzarb muammosidir. Ilm-fan taraqqiyoti kundan kunga rivojlanib borar ekan unga talab ortib boradi talimdagi dolzarb muammolar quydagilardan iborat

- Nogironligi bo'lgan O'quvchi va talaba yoshlarining (ko'zida va Qulog'ida nuqsoni bor) o'z sohasini bilimdoni bo'lishi uchun ularni Brayl alifbosidagi darsliklar bilan taminlash va eshtirish moslamalari yoki sifatli talim olishlari uchun audio darsliklar bilan taminlash bu ayniqsa universitet talabalari uchun juda muhim.

- Har bir o'quvchi, o'qituvchi, talabalarda kompyuter texnologiyalari bo'yicha ko'nikma shakllantirish zamonaviy kasblarni o'rgatish orqali sohasida texnologiyalardan foydalanish ko'nikmasini shakllantirish asosiy omildir

Fan va talim sohasida faqat yevropaning emas balki j.Koreya ,Yaponiya ,Avstraliya va Arab davlatlaridan tajriba olish uni amaliyotga joriy qilish o'qituvchi murabbiy, tadqiqotchilarimizni yuqoridagi davlatlarda malakalarini oshirish hozirgi ilm fanning eng muhim masalasidandir Talimda texnologiyalarni qo'llash juda muhim muhimligi shundaki reallik ortadi darslar ,tadqiqotlar sifati ham yaxshilanadi talaba yoshlarning ilm olish imkoniyati ortib boradi qiziqish kuchayadi fan-talimdagi yana bir muammolardan yoshlarning tillarni bilish darajasi bu esa xalqaro tadqiqotlarning muhim shartlaridandir.

O'zbekistonda barcha jabhalarda kechayotgan islohotlar jarayoni ta'lim sohasini tobora kengroq va chuqurroq qamrab olmoqda. Xususan, bu yili ilm-fanni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishi sifatida bilan kompyuter texnologiyalari bir qatorda xorijiy tillar tanlanishi e'tirofqa sazovordir. "Mamlakatimizda xorijiy tillarni o'rgatish bo'yicha kelajak uchun mustahkam poydevor bo'ladigan yangi tizimni yo'lga qo'yish vaqti-soati keldi. Biz raqobatdosh davlat qurishni o'z oldimizga maqsad qilib qo'ygan ekanmiz, bundan buyon maktab, litsey, kollej va oliy o'quv yurti bitiruvchilari kamida 2 ta chet tilini mukammal bilishlari shart. Bu qat'iy talab har bir ta'lim muassasasi rahbari faoliyatining asosiy mezoniga aylanishi lozim", – deya ta'kidladilar Prezident Shavkat Mirziyoyev Xorijiy til bilimlari borasida bo'lajak oliy ta'lim mutaxassislariga qo'yiladigan talablar ta'lim beruvchilar oldiga til o'qitishda maqsadli yondashuvni ta'minlash, talabalarning til bilish darajasini aniqlashga qaratilgan xalqaro andozalarga asoslangan yagona yondashuvli tizim yaratish ³[3] ilm fanning asosiy muammosidir.

³ <https://www.uwed.uz/uz/news/fulltext/1616>

